

Een inventariserend Archeologisch Veldonderzoek aan de Ermerweg te Emmen
[Steekproef 2005-03/9]

Inleiding

Aan de Ermerweg te Emmen, gemeente Emmen, is op 7 maart 2005 een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd (RD-coördinaten van boring 1 zijn 255,654/532,712; voor de ligging wordt verwezen naar Figuren 1 en 3). Het plangebied bevindt zich aan de westzijde van de wijk Noordbarge te Emmen, zuidelijk van het Oranjekanaal en ten noordwesten van de Ermerweg. Het terrein ligt ten zuidwesten, noordwesten en noordoosten van Ermerweg nummer 92. Het onderzochte terrein is momenteel in gebruik als grasland en een oude, lager gelegen tennisbaan. Gebouwen ten oosten van Ermerweg nummer 92 zijn reeds gesloopt. Het ongeveer 5750 m² grote plangebied bevindt zich rond 20 meter boven het NAP. In de historische atlas van Noord-Nederland is het perceel als onontgonnen aangegeven.

De bodem van het plangebied bestaat uit een haarpodzolgrond met leemarm en zwak leemig fijn zand (classificatie bodemkaart Hd21 met grondwatertrap VII: gemiddelde hoogste grondwaterstand meer dan 80 cm en gemiddelde laagste grondwaterstand meer dan 160 cm beneden het maaiveld). Op de Fysisch geografische kaart van de provincie Drenthe staat het terrein opgetekend als rug met premorenale afzettingen op minder dan 120 cm onder het maaiveld, dekzand met een dikte van 40 tot 120 cm en zonder bovenliggende grondmorene (classificatie Pr1n).

Uit het plangebied zelf zijn geen meldingen van vondsten in het Centraal Archeologisch Archief (CAA) of van archeologische terreinen in het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) aanwezig (zie Figuur 2). Binnen een straal van 500 meter zijn wel enkele meldingen gedaan. Ten noordoosten is een hamerbijl van het type Muntendam gevonden uit de periode late bronstijd-midden ijzertijd [ARCHIS-nummer 37]. Ten zuidoosten is een stenen bijl van het type Fels-Rechtekbeil gevonden [ARCHIS-nummer 46152]. Ten zuidwesten zijn resten van een urnenveld waargenomen tijdens een zandafgraving. Het betreft een kringgreppel met een aardewerken urn en een tweede urn met gecalcineerd bot [ARCHIS-nummer 238460]. De twee nabijgelegen meldingen zijn een voor een hunebed aangeziene zwerfkei en een vondst waar geen gegevens van bekend zijn [ARCHIS-nummers 34908 en 302467]. Voor een overzicht van deze vondstmeldingen, de verder gelegen vermeldingen in de database en de dateringen wordt verwezen naar Tabel 1.

Dit onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van AAS Architecten, vertegenwoordigd door de heer B. Walda. De aanleiding tot het onderzoek is het plan voor de bouw van negen appartementen. Het terrein staat op de Indicatieve Kaart voor Archeologische Waarden (IKAW) genoteerd met een hoge trekans voor archeologische sporen. Het doel van het onderzoek is vast te stellen of in het plangebied nog onverstoord archeologische grondsporen verwacht kunnen worden. Hiertoe is de bodem onderzocht op een eventueel aanwezige cultuurlaag en op archeologische voorwerpen.

MEENTE EMMEN / OORZAKTOE
- 8 JUN 2012

Werkwijze en technieken

Er zijn zes grondboringen uitgevoerd met een 10 cm edelmanboor; hiermee is de kwaliteit van de bodem bepaald. De opgeboorde grond werd op een 4 mm zeef doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals aardewerk, bewerkt vuursteen, metaal of houtskool en cultuurlagen.

In het plangebied zijn losse boringen geplaatst, die zijn ingemeten aan de bestaande bebouwing. Tevens is boring 1 met de Global Positioning System (GPS) ingemeten. Voor de precieze ligging van de boringen wordt verwezen naar Figuur 3.

Resultaten

Voor de beschrijvingen van de boortresultaten wordt verwezen naar de bijgevoegde doorstaten en veldwaarnemingen.

De bouwvoor is over het gehele terrein verstoord met geel zand. Boring 5 is na twee pogingen gestraakt wegens de tot 85 cm diepe verstoorde bovenlaag en weerstand (mogelijk een leiding). Boring 6 is aan de rand van het plangebied geplaatst, dichtbij de reeds gesloopte gebouwen. De bouwvoor is hier niet aanwezig en de bovenlaag bestaat hier uit bouwzand. Boring 3 is op de ongeveer 1,5 meter lager gelegen tennisbaan geplaatst en bevat een dunne gravellaag in plaats van bouwvoor. Van het oorspronkelijke podzolprofiel is weinig waarneembaar. Een A-horizont (grijze uitspoelingslaag) is nergens aangetroffen. De zich daaronder bevindende B-horizont (brune inspoelingslaag) is in boring 4 aangetroffen, maar was hier verstoord. In boringen 1 tot en met 3 en tevens in boring 6 werd de bovenste laag gevolgd door geel zand (C-horizont).

Tijdens het veldwerk zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Conclusies en advies

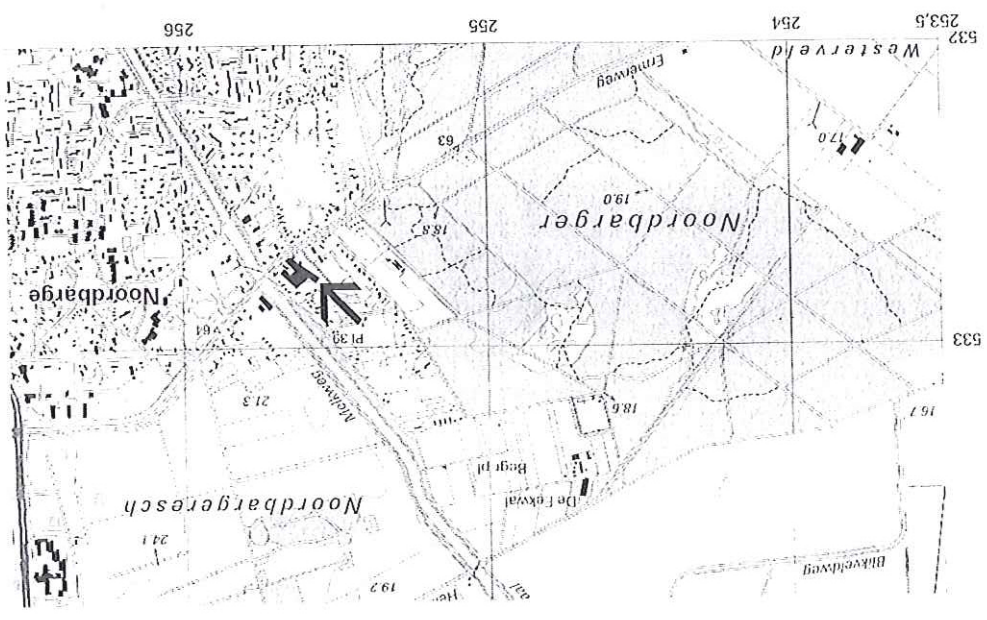
Uit het plangebied zelf zijn geen meldingen bekend in de gegevensbestanden van de ROB. Tijdens het veldwerk zijn ook geen archeologische vondsten gedaan. In boring 5 werd puin aangetroffen, maar dit was in een verstoorde laag en het puin was recent. Het podzolprofiel is van slechte kwaliteit. Een B-horizont is slechts in één boring aangetroffen en was verstoord. Boring 5 was tot 85 cm diep verstoord en in de overige vier boringen werd de bovenste laag gevolgd door een C-horizont.

Op basis van de hierboven genoemde resultaten concluderen wij dat vanwege de niet gave podzolbodem en de afwezigheid van archeologische indicatoren de aanwezigheid van onverstoorde archeologische grondsporen in het onderzochte gebied aan de Ermerweg te Emmen gering is. Op basis van de huidige staat van kennis zijn beperkende en/of beschermende maatregelen niet wettenschappelijk te verdedigen. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk. Bij onverhoopt vinden van archeologische materialen en/of sporen dienen deze gemeld te worden bij de gemeente Emmen, conform Monumentenwet 1988, artikel 47.

Zuidhorn, 9 maart 2005
De Steekproef

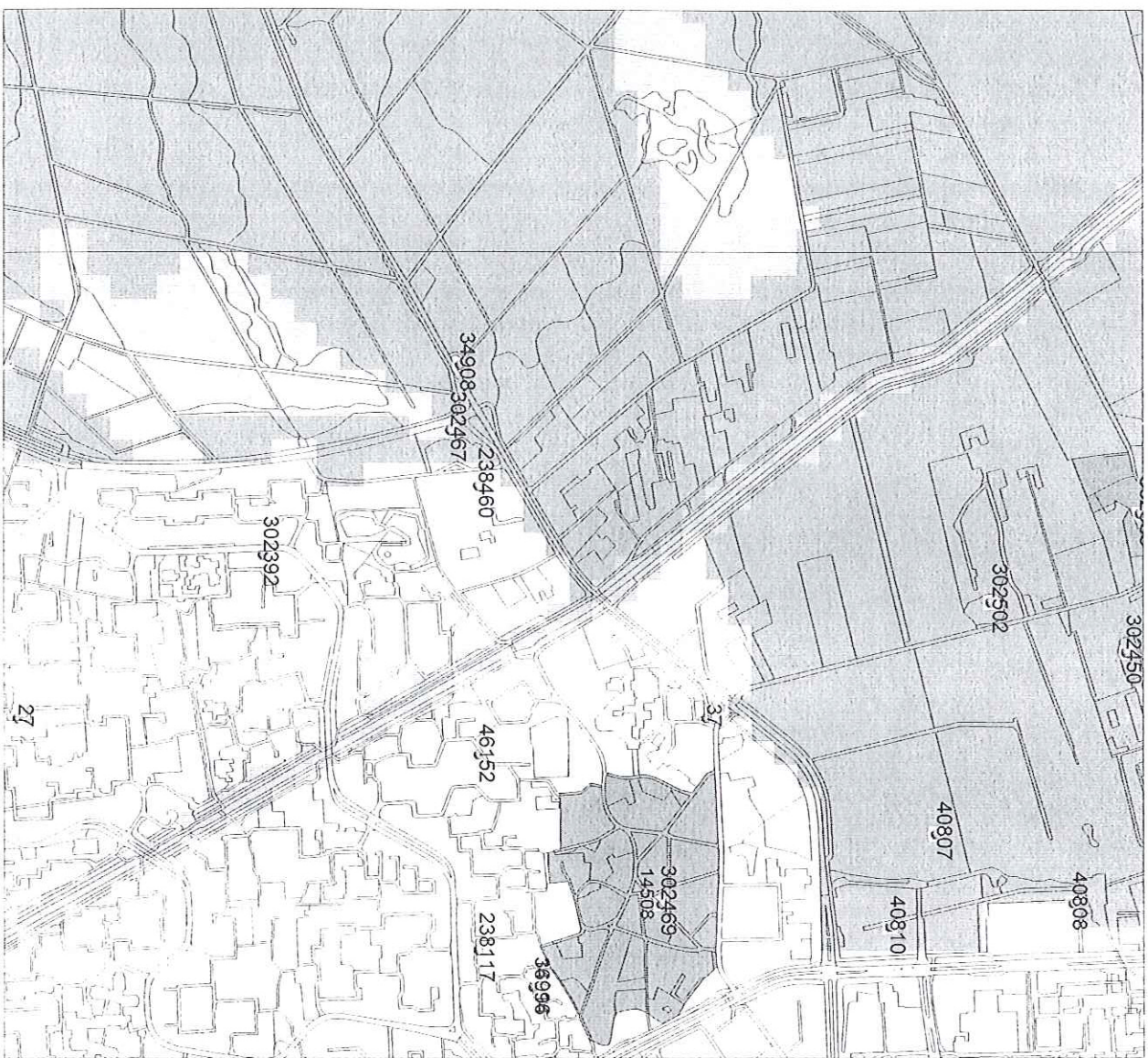

drs. C. Tulp
(senior archeoloog)

Figuur 1. Emmen, Emmerweg: overzichtskartaat 1 : 25000. De onderzoekslocatie is in zwart en met een pijl aangegeven. [Naar: ANWB Topografische Atlas 1:25000 Drenthe, 2004. Den Haag, ANWB bv]

Figuur 2. Bekende en verwachte archeologische waarden.

Legenda

- TOP10 ((c)TDN)
- WAARNEMINGEN
- VONDSTMELDINGEN

MONUMENTEN

- archeologische betekenis
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd

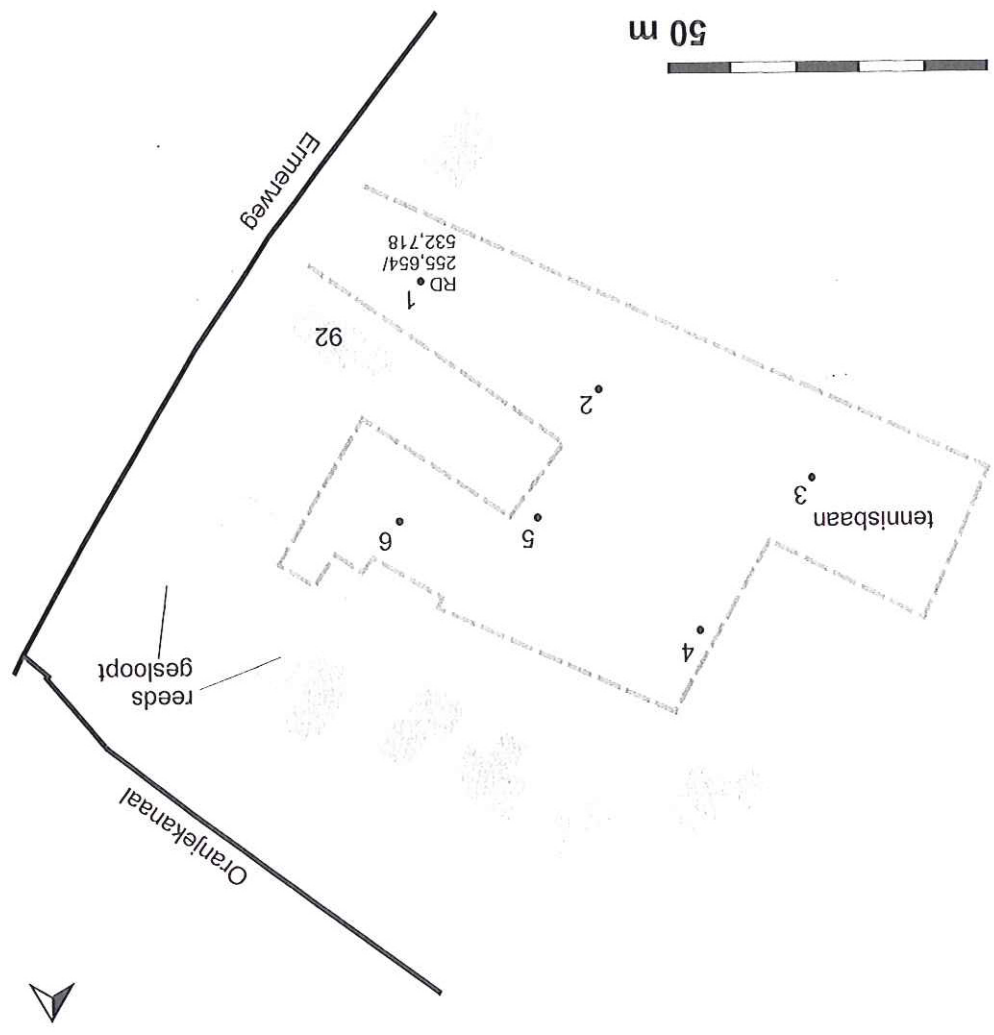
IKAW

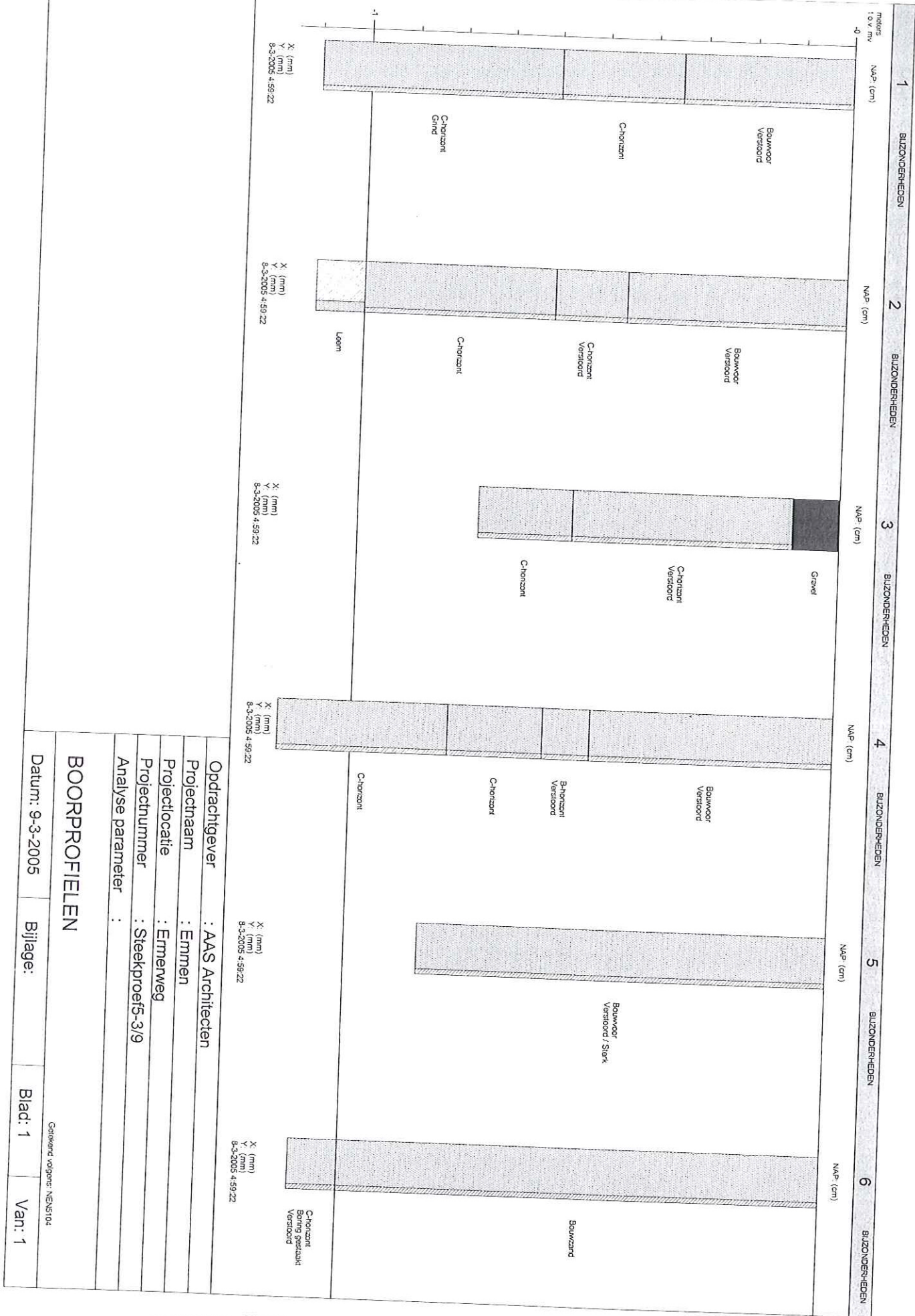
- zeer lage trekfrens
- lage trekfrens
- middelhoge trekfrens
- hoge trekfrens
- lage trekfrens (water)
- middelhoge trekfrens (water)
- hoge trekfrens (water)
- water
- niet gekarteerd
- PROVINCIES

Figuur 3. Emmen, Ermerweg: situatietekening met de boorlocaties. De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer. De begrenzing van het plangebied is aangegeven met een grijze onderbroken lijn.

de steekproef
architectuur
en adviesbureau

Opdrachtgever : AAS Architecten
 Projectnaam : Emmen
 Projectlocatie : Emmerweg
 Projectnummer : Steekproefs-3/9
 Analyse parameter :

BOORPROFIELEN

Datum: 9-3-2005 Bijlage: Blad: 1 Van: 1

Gelijkend volgens: NEN104

TABEL OVERZICHT VELDWAARNEMINGEN

Opdrachtgever : AAS Architecten
 Projectnaam : Emmen
 Projectnummer : Steekproef5-3/9
 Projectlocatie : Ermerweg

Meetpunt	Traject (cm-mv)Grondsoort	Kleur	Bijzonderheden(mate) Geur(sterkte)
----------	---------------------------	-------	------------------------------------

1	Boring 0 - 35 35 - 60 60 - 110	ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR2/2 zwart Verstoord Bouwvoor C-horizont 10YR5/8 Ibruin Grind 10YR6/8 oranje C-horizont
2	Boring 0 - 45 45 - 60 60 - 100	ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig, LEEM, sterk zandig	10YR2/2 zwart Bouwvoor Verstoord C-horizont 10YR5/8 Ibruin Verstoord 10YR6/8 oranje C-horizont 5Y6/3 geel Leem
3	Boring 0 - 10 10 - 55 55 - 75	Steen ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig,	Gravel 10YR6/8 oranje C-horizont 10YR6/8 oranje Verstoord C-horizont
4	Boring 0 - 50 50 - 60 60 - 80 80 - 115	ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR2/2 zwart Bouwvoor Verstoord B-horizont 10YR5/8 Ibruin C-horizont 10YR6/8 oranje C-horizont
5	Boring 0 - 85 85 - 100	ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR2/2 zwart Verstoord Bouwvoor Sterk
6	Boring 0 - 100 100 - 110	ZAND matig fijn , zwak siltig, ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/8 Ibruin Bouwzand Verstoord Boring gestaakt C-horizont